

Հ Ա Յ Ի

Rédaction du Journal arménien

ARCHALOUYCH

(EGYPTE) LE CAIRE

ԱՐՁԱՅԻՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՆԳԻՊՏՈՍ
Տարեկան դրո-սպ 30
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ
Տարեկան գրանգ 10

Բաժանորդ ՅԱԵԼՈՒՄ ՆԵՐԱ ՓՈԽԱՐԷԿ
ՎՅԱՐԱՄ ԸՆԴ ԳԵՐԾ ԿԻՍԻ ԲՆԱԿՆ .

Թե՛ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ եւ թե՛ ՏՊԱՐԱՆԻՆ
Վերաբերեալ ներքակաւ խնդրոց նախաջ
պետք ե ղիւնչ ներագրութեան հասցեով
րերիս Մասնախարհին, որ ե՛

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ա Ն Կ Ա Ի Հ Ա Յ Ա Ք Ե Ր Ք

ՓԵՏՐՈՒԱՐ ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ԿԵ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶԱՐԱՔ ՕՐԵՐԸ

Յօդուածագիրներ ուզակի պատասխանա-
տու են թե՛նց գրածներու

ZUSC 20 ՓԱՐԱ ՈՂԱ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

ՎԵՐՁԻՆ ՎԵՅ ՏՈՐՈՒԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ
1903 — 1908

Ա. Եգիպտական Մասնաշրջան. Բ. Միջին-
ներ. Գ. Անհետացած ղեկեր. Դ. Կրթա-
կան հաստատութիւնք եւ Բարեգործական ղե-
կերութիւնք. Ե. Ազգային Առաջնորդարանք
-Զ. Վերջապահ :

Ե .

Ազգային Առաջնորդարանք

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն)

Տեղագրութիւն ՇՐՋԱՆԻՆ - Այ-
վազան Սրբազանի մահուան վերջ
Տէր Մամբրէ քննչ. Վարդանան
կը կարգուի Առաջնորդական փո-
խանորդ եւ այս փոխանորդութիւնը
կը տեւէ մինչև 1905 Յունուար, որ
ժամանակ տիրուր դէպք մը վերջ
կը դնէ այդ փոխանորդութեան :
Ծնունդին երկրորդ օրը՝ Յունուար
20՝ Տէր Մամբրէի խոցին մէջ և
իր եղբորդու իր կողմանէ կը դա-
նակածուի Ակնից Սարգիս Փափազ-
եան անուն անձը . այս դանակա-
ծութեան հետևանք կը մեռնի Փա-
փազեան(1): Գանակութիւնը արդա-
յին հաստատութեան մը Առաջնոր-
դարանի՝ չըջափակին մէջ տեղի ու-
նեցած ըլլալը ինքնին արդէն ծա-
նոր հանգամանք մը ունէր . բայց
ա՛լ աւելի սուր կերպորանք մը
կ'ունէ՛ երբ ավէնուրք չըլած տա-
րածայնութեանց համեմատ - տարա-
ձայնութիւնք զորս ջրելու համար

(1) Մ . Ի . - Առաջնորդարանի
կարգ մը որջացած պաշտօնեաները՝
գլխաւորապէս անհայտը շահագոր-
ծողներ... «նին ընթացիկ», առաջին
անգամը չէր որ ծեծի այս անօրինակ
գատապարտութիւնը կը կրէին : Մէկէ
շատ աւելի անգամներ օրէնքի առջև
գատապարտուած է . . . Առաջնոր-
դարանի «չըջափակը» այս կարգի
ենիցի իսկակաւ արարքներու մէջ
դանուելով :
Բայց ալ ժամանակը հասած է որ
այդ վատութեան պատճէչին ետեւը
ապաստանողները գլխակազերծ ըլ-
լան և շարաշար կերպով դատափե-
տին :

ոնէ շունք եղած չ'է Տէր Մամբ-
րէի կողմանէ - յաւիտենական կնոջ
մատը կ'ուզեն ցոյց տալ գործին
մէջ : Այդ «մատը (2)» դոյնութիւն ու-
նեցած ըլլայ թէ ոչ, սա ստոյգ
է թէ՛ դանակածութեան քիչ վերջ
Տէր Մամբրէ հայր «առողջական
պատճառներով» իր հրատարակա-
նը կուտայ :
Տէր Մամբրէի կը յաջորդէ իր-
ըն առաջնորդական տեղապահ՝ Ա-
զեքանդրոս քահանաներէն Տէր
Յարութիւն Յակոբեան (3)
Այլապէս Սրբազանի մահուա-
նէ վերջ Առաջնորդական ամբողջ
մնաց թափուր, և թափուր ամբո-
ւի մը այցելուներ չ'են պակիր
ընկանաբար . այսպէս վեղարա-
ւորներ սկսան տեղալ հոս՝ «օգա-
փոխութեան համար և կամ հոգե-
ւորապէս միջնորդու համար տեղ-
ւոյս գաղութը . Կիւրոսի Առաջ-
նորդէն վերջ եկաւ Մահակ Արքե-
պիսկոպոս Այվաեանը, Պարսկա-
սանի և Հնդկաստանի Առաջնորդը
որ Եւրոպա և Ամերիկա իր ըրած
ուղեւորութեան Պարսկաստան վե-
րադառնալէ առաջ հանդիպեցաւ Ե-

(2) Մ . Ի . - Դժբաղդարար այդ մասը
ուրբաու պայմաններու մէջ գոյու-
թիւն ունի եղեր, և ստոր ապա-
ցոյցներէն մին է այն՝ որ հիմայ ի
պատիւ Տէր Մամբրէի անցեալ շա-
հատակութիւններուն, Ազգ. Առաջ-
նորդարանի ներկայանալի անուանա-
րածմանց հարցերուն տարբութիւնը
բարեխառնելու միջոցներ կը հայ-
թայթէ ստեղծ մը ուր մէկէ ա-
ւելի Հիմնեան տաճարներ կառուց-
ուած են եղեր, «Յանուն և ի պա-
տիւ Տէր Մամբրէի» (ուրիշներ ալ
յիշելու հարկ չկայ)

(3) Մ . Ի . - Տէր Յարութիւն քահանայ
պատուարեր յանձնարարականներով
չէ՛ր որ Ազեքանդրոսից Գահիրէ
փոխադրուեցաւ :
Սա հազիւ ուրեմն իր մօրուքին
թեւերը կը փրկէ Ազեքանդրոսից
«անձրեաբեր հողմերէն . . .» ու չենք
գիտեր բազմին ո՞ր մէկ հեզնական
կատակին հանդիպած, Գահիրէի «Պը-
րօպատիկէ աւաղանին» մէջ ուրա-
ջիւնը՝ ու «յաղագս բազմամեղու-
թեան մերոյ» Տեղապահութեան ա-
թուր կը բազմի» Tel maître tel
valet . . . :

Կիւրոս . 1905 Փետրվար 13 ին յա-
մանեց Ազեքանդրոս, ուր քանի
մը օրեր մնալէ վերջ՝ նոյն ամսոյ
20 ին հասաւ Գահիրէ . թէ՛ Ազեք-
անդրոս և թէ՛ Գահիրէի հայ
գաղութին կողմանէ եզան իրեն
պատշաճ ընդունելութիւնք . Սըր-
բազանը իր տուած քարոզներուն
մէջ խօսեցաւ Հայրիկի կողմանէ իր
և Սարաճեան Սրբազանի առաքե-
լութեանը վրայօք :
Գաւառական Ընդհ. Ժողովը
օգտուելով Սրբազանին ներկայու-
թեանէն, իր երկրորդ նիստին մէջ
ընտրեց զինքը Առաջնորդ Եգիպ-
տոսի, բայց կարգ մը դժուարու-
թիւններ հարթել անկարելի ըլլա-
լուն այդ ընտրութիւնը մնաց ան-
հետանք :
Ժողովը վերջէն Առաջնորդ ընա-
րեց Մկրտիչ վարդապետ Ազանու-
նին՝ Իթիօթաճիոյ Առաջնորդը :
Ազանունի վարդապետ Ազեք-
անդրոս կը ժամանէ 1905 Հոկտ.
15 ին Կիրակի օրը :
ԱՂԱՆՈՒՆԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԵՒ ԻՐ ՊՍԵ-
ՏՈՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
Ոմանք թերթերու մէջ կը դը-
րեն թէ՛ Վարդապետը իր տրամա-
դրելի ժամերը մաքրողական առնե-
լով կ'անցնէ, ուրիշներ ընդհակա-
ռակը կ'ըսեն թէ՛ ստանաւոր դրե-
լով կանցնէ և թէ՛ եանդի սրուակ-
ները լոկ մուսաներէն ներշնչուելու
համար է . . . : Բայց կայ երրորդ
կէտ մը որ տարակուսական չ'է, սա
է թէ՛ Հայր սուրբը շարժում մը ցոյց
կ'ուտայ, ասկից Ազեքանդրոս և
անկից ալ հոս գալով՝ նոյն վիճա-
կին պատիւնով երկու հայ գաղութ-
ներու միջև այս երթեկը ցոյց կ'ու-
տայ թէ՛ Վարդապետը լծացեալ
կեանքէ շատ չ'սխառթիր, և եթէ իր
երթ ու գարձի ժամանակ գտած ըն-
դունելութիւնը միշտ փափաքուած
սրտաբույս դրկաբազութիւնը չ'ու-
նի, գոնէ օգի փոփոխութիւնը նոր
կազմուրում մը կուտայ ջիւղերուն և
այս կազմուրումը մոռցնել կուտայ
իրեն՝ արտաքին աշխարհը և անոր
բոլոր սահմանադրական և հակա-
սահմանադրական կազերը, կուրե-
րը :
Չարաճճի լեզուներ նոյն իսկ
կը պնդեն թէ՛ Հայր սուրբը ու է
դրոծով իսկ չի զբաղեր : Ասի անհի-

մըն տարածայնութիւն մ'է զոր ի սէր
ճշմարտութեան պէտք է ջրել : Հայր
սուրբը ընդհակառակը զբաղեալ է,
չարաթը սնգամ մը Գաղաքական փո-
ղովի և տարին երկու անգամ ալ Ազ-
գային Ժողովի նիստերուն կը նախա-
դահէ և անմիջապէս կը ստորագրէ
Դիւանին կողմանէ իրեն ներկայց-
ուած ու է պաշտօնաթուղթ : Ա-
սոնցմէ գուր բացէն չի կանխատես-
ուած զբաղումներ ալ անպակաս են,
ինչպէս վերջերս ինք էր տեղւոյս թե-
մին կաթողիկոսական պատուիրակը :
Այս քանը բաւական է մէկէն աչքի ա-
ռաջ ունենալու համար իր բն Առաջ-
նորդ կատարած գործին հոկայ մե-
ծութիւնը և կարեւորութիւնը : Այս-
քան դնահատում մեր կողմանէ, մը-
նացեալ կը թողունք պատմութեան :
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ - Գահիրէի
Գաւառ . Ընդհ. Ժողովոյ ընտրու-
թիւնք կատարուեցան 1904 Մայիս
22 ի Կիրակի օրը . եօթը՝ քուէից
մեծամասնութեամբ ընտրուեցան .
համեմատականի մնացեալ եօթը ան-
գամոց ընտրութիւնն ալ կատարուե-
ցան վերջէն :
Ընտրութիւնք աւարտեցան և
Գահիրէի համար վերջ գաւ ընտրու-
ղական պայքարը :
Բայց եթէ Գահիրէ կ'ունենայ
իր օրինաւորապէս ընտրուած փո-
ղովները, Գաւառականը, Գաղա-
քականը՝ այլովքն հանգեծ, ան-
գին Ազեքանդրոս մէջ դժգոհու-
թեան ձայներ միշտ կը բարձրանան,
միջիններ տեղի կ'ունենան բողո-
քելու համար քանի տարիներէ ի
վեր տեղւոյն աղապին դործերը վա-
րոյ Բարթոյ բաշայի Խնամակալու-
թեանը դէմ իր բն հակասահմանադ-
րական :
Ազեքանդրոս այս պայքարը
1906ին աւելի սուր կերպարանք մը
կը ստանայ և վերջապէս նոյն տար-
ւոյ Յունիսին կը կատարուի տեղւոյն
երեսփոխանական Ժողովոյ ընտրու-
թիւնը :
ԳԱՀԻՐԷԻ ԱԶԳԱՊԱՏԿԱՆ ԿԱՆ-
ՈՒԱԾՈՅ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ . -
Թուականներ կան որք զարագութիւն
կը կազմեն . այսպէս են, օրինակի
ազգուս, 1648ը Անգլիացոց հա-

մար, 1789ը ժրանապառն համար, 1860ը թրքահայոց համար, և... 1903ը Գահիրեի Հայ դաղուձին համար:

Ի՞նչ է այս 1903ը, պիտի հարցնեն ապահովարար ընթերցող հասարակութիւնը՝ զարմանօք պիշ պիշ երեսն նայելով:

Վայրկեան մը ևս և պիտի ըմբռնէք թուականին կարեւորութիւնը: 1903էն առաջ Գահիրեի Առաջնորդարանին սովորաբար էր. երանելի ժամանակ մը. երջանիկ ազգերու նման՝ ազգապատկան կալուածներն ալ չ'ունէին իրենց պատմութիւնը. ոչ ոք գիտեր թէ ո՞վ է աւանդը և ո՞վ է տուողը, ի՞նչ է վարձագինը և ո՞վ է վարձակալը. ոչ ոք գիտեր թէ ի՞նչ կանցնի կը դառնայ Առաջնորդարանի շրջափակէն ներս: Բայց այս այնպէս մէջ տեղանք երջանութիւն չ'կալ և ամեն անցաւոր իրերու պէս վերջ դատաւ Առաջնորդարանի այդ երանելի ժամանակն ալ:

Հակառակ երկրին տնտեսական զարգացմանը, երբ ամենուրեք հոշիւրու գիւնքը զգալի կերպով կը բարձրանային, ազգապատկան կալուածներու պիւնները, յամառ, միշտ կը պահէին իրենց կայուն վիճակը... Առաջնորդարանի տուժարօց մէջ: Իրաց այս կացութենէն ուշաբերած, այն ատենուան Ազգային ժողովը որոշեց ասոնց մատակարարութիւնը բաժնել հեռացնել Առաջնորդարանի հարակից հոգսարարներէն, ահա ասիկց ծագում առաւ Կալուածոց Վերաստեւումիւնը, որը վերջէն հոգարարութեան փոխուեցաւ:

1903 էն վերջ վարձագինները զգալի բարձրացում մը ունեցան, և Կալուածոց Իրանի կազմութեամբ վերջ դրուեցաւ, դէժ մասամբ, Առաջնորդարանի հին ընթացիկն (4):

Երկուսի 1000 - Ամեն տարի բուր չոր հողարարութիւնը - Ըլլայ վարձարանի, աղքատաց, գերեզմանատան և կամ Կալուածոցը - իրենց ատրեկան հաշիւները կը ներկայացնեն Բաղաբակի ժողովը, և այս վերջինն ալ իր կարգին այն հաշիւներուն կցելով իր առանձին տեղեկագիրը, կը ներկայացնէ պաննք Ազգ. Բաւառական ժողովը:

Համարատուութեան այս դրութիւնը շատ գովելի է. միայն կէտ մը կայ: Պէտք է որ տարեկան այս տեղեկագիրը հողարարութեանը հաշիւներով միտին՝ ամբողջութեամբ առանձին տեղեկագիր մը հրատարակուի, և տեղեկութիւն կցուի նաև այն ամեն ծանօ-

(4)Մ. Ի. - Թէժիւն՝ որ Ազգ. տնտեսական տուժել առաւ քանի մը հարկը սովորեալ. ոտնատակ ըրաւ ազգային արժանապատուութիւնը կալուածարարութեան առջև, և հայտնութիւնը ծագու և ծանակի առարկայ դարձուց: Առաջնորդ վարձագին, տեղապահ Տէր Յարութիւն և նա զարեթ, ևն՝ և Ե. . . :

թուփիւնները գիտելիքները որք կրնան շահեկան նկատուիլ ընթերցող հասարակութեան համար: Օրինակ, շահեկան է գիտնալը թէ՛ այս ինչ կամ այն ինչ կալուածը որո՞ւ կողմնէ կտակուած է:

Թէպէտ այս հաշիւները իրենց ժամանակին լրագրաց մէջ մաս առ մաս կ'երևին, բայց հրատարակութեան այդ եղանակը կարծես իր նպատակին ծառայելու համար չ'է որ եղած է, այդպէսով տառը յարգուած է բայց ողին ոչ: Արդարև ո՞վ կը հետաքրքրուի թերթերու մէջ մաս առ մաս երևցող և միշտ շարունակելի այդ հաշիւներով: Ինչպէս առանձին տեղեկագիր հրատարակութեամբ մը հասարակութիւնը միշտ մէկէն աչքի առաջ կրնայ ունենալ իրաց ամբողջ վիճակը և քրոջարանին մէկ անկիւնը պահել զայն, ի հարկին փրկին ատոր գիտելու համար:

ՅԱՐ. Լ. Ս. ՇԱՄԼԵԱՆ
31 Դեկ. 1908

ՆԱՄԱԿ ԵՐՁՆԿԱՑԷՆ
ՆԱՄԱԿԱՆԻ
Երգնկա, 20 Յունի, 1909

Այն օրէն ի վեր երբ ազատութեան բազմալի արշալոյսին արփուշով ճանձնէնքէն՝ 35 տարեէ ի վեր դուրսի ենթակայ տաճկաստանը ցահըծուեցաւ, ամենքս ալ մեարսեան « կեցցէ » ազատութիւն լացողան չեցինք, սակայն դեռ չկրցի հաւանալ թէ ո՞րն է այդ ազատութիւնը՝ որուն բարերար արքիւնքը չենք կրցած վայելել չարդ, որովհետև մասնատրեկով հայրենի, բայց ճանապարհի աղտոտ երկենկաութենէն ու անտարբիւր կաշկանդումի շղթային շարժման մէջ, այինչ օգուտ քաղեցինք. ընդհակառակն դեռ կը շարունակուին մարմտումն ու բըռնաբարութիւնը, կողորոտն ու աւեր ու քանդը որոնց պոկխարշ լուրերը ամեն օր կը լսենք ու կը կարգանք: և ի՞նչ կը յուսանք այսպիսի ազատութենէն երբ կտակարարական պաշտօնատանց մէջ բազմալի հարաբար պաշտօնականները հին Թէժիւնի տղաւիկներ են որոնք գաղտնի և երբնին ալ արձակ համարձակ կը շարունակեն կաշտակներ թիւնն ու անհողութիւնը և ամեն բողբոններ միմեքեւ այդք կը լլան . . . :

Ամէնքս ալ ակնդէտ Օսմ. Բաւալանքի բացման կ'սպասեինք, որ պիտի վճարէր վերջնականապէս մեր վիճակն ու բռնելիք գիրքը: Այն ալ գումարուեցաւ, սակայն կապիտալի բաժին նրման երեսփոխանները « կեցցէ » ներով ու ծախհարութիւնով մեզին ժամանակ կ'անցընեն, առանց էական հարց մը փրձարանելու: Մինչդեռ զորխանիւնով սրտակնիք բարքներ և թաքրիքներ Աճմէտ Բիզայի ամպխանին սակ կը նետուին որ իր յուգալական համբարովն ու արեւոտ ճաշի մասնակցութիւնով և մասնաւոր ամբողջ Օսմանցիներն ի մի ձուլելու հրէշային դաղափայտներով երեսփոխաններուն մեծամասնութիւնը ուղիղ ճամբէն հեռացուց և համայն ժողովուրդին քար պայթեցուց թեան պատճառ դարձաւ: Մինչդեռ սնդին բե. աբսիոնէնները իրենց թիւն կ'ստ.

ուարացնեն անոր այս ընթացքէն օգուտ քաղելով որ ուրիշ բան չ'նշանակէր և թէ ոչ խափէններ և սօփութաներ ես ձեր կողմն եմ, զօրացէ՛ք և մի՛ վախճաք: Եւ թէ և ուրախարի է որ մենք ալ ունինք մեր Հայ ներկայացուցիչները այդ բաւալանքին մէջ սակայն ո՞րչափ կրնան կարեւորութիւն ունենալ երբ փաթեթոցաւորներ մեծամասնութեամբ կը խղզեն անոնց արդար ճայը և մասնաւոր սպառնալիքներ կը տեղան անոնց գլխուն գաղտնի կերպով . . . :

Իր հաւատարմութեան առաջին քայլ, երէկ հեռագրաւ իմացուցած էին Տեղւոյս զինսրական փոխ-հրամանատարին որ հայերու զինուորաբութեան սկսին, զբընաւերն մէջ մատուներ շինեն և լն: և լն: սակայն կարգացիք արգելք անոր կանոնադիրը որ ամեն կերպով խղճուի է և յուսահատական . . . :

Բաղաբակի անորոշ ու երկու գալի կայութիւնը. ինչպէս նաև երկու տարեէ ի վեր քաղաքին մէջ տիրող անօրինակ սովը ժողովուրդը մեծ մտատանջութեան մասնած են: Հաղարար ընտանիքներ անօթութեան ճիւղաններուն մէջ կը տառապին՝ սակայն գործ չկայ, գործ չըկայ, հաց չկայ և ոչ ալ բաւականաչափ օգնութիւն: Այժմ հոս ամեն ինչ եղիպտոսի հրապարակին կրկին գիւնն անին: Երբքին օխանն, իւզին լրդը 80, ցորենին կտոր 35, կաղին թիթեղը 45, սագոնին օխան 12 դահեկանի կը ծախուին նմանապէս փոխյին օխան 15 փարայ է այն ալ լիճայը. ասոնց համեմատ են միւսները: Եթէ յուսալիկայ տարի ալ այսպէս շարունակուի Տէր մի՛ սրտացէ, ամբողջ երկիրը սովի կը մատնուի . . . :

Անօթութեան երեսներ ժողովուրդին բարոյական ալ դէպի ակնբով կը գործէ: Հինգ վից անգամէ քաղկացցած ընտանիքի տէր մարդիկ, իրկտունը իրենց զաւակներուն անօթութեան աղեխարշ ճայներէն չ'ազդուելու համար գրգռանին դատուած փոքրիկ դուժարով գիւնտան կը վազեն լալքով ու զննին թմբեցնելու համար, որիչներ ալ իրենց կրկներ աւսոր անոր քմահաճայքին կը յանձնեն . . . պատառ մը հացի համար: Արտասահմանեան հանգիստ ապրող ընթերցողներ, մի՛ այսպիսիք այս տարբերներ. ժողովուրդը ծայր ատիճանի յուսահատութեան մատնուած է. այլ ջանացէք ձեր առատ նուէրներով անոնց վաղուց խիկացուած դէժքերտուն վրայ ժպտի ճառագայթ մը ծաղեցնել. այս է եղբայրական ու մարդասիրական պարտքերնիդ, եթէ ոչ պատեհական լուսաբերութիւններով պարծենցող հայտատանցին հետզհետէ ցոփութեան տիղմին մէջ կը թաթխուի . . . :

Եթէ առաջ բըռնակալութեան սև ձեռքը զանոնք մտնի իր վրայ կը նստեցնէր, այժմ ալ սովն է որ ամեն ծայրահեղութեան կը մղէ անսուղները: Յառաջիկայ քարնան երկիրը պիտի պարզուի, լստան՝ հեղէք, զաղթի ցուպն ձեռքն առնողը այս գոթխային երկրէն գուրս պիտի նետուի, առ այժմ ժողովուրդին միակ միթխարութիւնը հող կը կայանայ: և թող մեր դրագէտները « Ինչպիսի երկիր » գուցեն Լրագիրներուն մէջ որչափ որ կուղեն: Հայաստանը պիտի պարպուի փութով օդնով թիւն գրեցէ՛ք, գէթ բռնակալութեան խուճարտ ձեռքին ենթակայ ըլլալէ վերջ Արտատահմանի տաճարին ու . . . կեանքին գերի չընելու համար զանոնք:

Բաղաբակ « Եկեղեցաց Միութիւնը » միշտ թաղանթներ կուտայ, և ուրախարի է ըսել որ երկեսու ըլլալով

հանգերն ոչ մի անպատեհութիւն տեղի ունեցած չէ ցարդ: Նոյն ընկերութիւնը հաստատած է նաև գիշերային վարձարան մը որ շուկայիկ երիտասարդութիւնը խուսնեցում կը գիմէ սուսնելու: Կիրակէ օրերն ալ անպակաս Լոսթաններ կուտայ որ կը խօսուին գիտական, քաղաքական, և այլ կարեւոր նիւթերու վրայ:

Կայ որիշ ընկերութիւն մըն ալ « կրթարար Միութիւն » որ հաստատած է ճոխ դրագուսան մը և ընթերցարատուն, ուր ամեն տեսակ գրքեր և կրթարար անպակաս են: Արախարի է ըսել որ կիրակի օրերը երիտասարդութիւնը փոխանակ օրծարաներու մէջ անբաւար ընթերցարատուն կրթիւթայ իր ժամանակն ընթերցանութեամբ անցնելու: Նոյն միութեան ընդարձակ օրահին մէջ շարժուան մէջ երկու գիշերներ ժողովուրդը կը հաւաքուի ուր վիճաբանութեան կը գրուին կենսական ու օգտակար հարցեր:

Առ այժմ իրերու գրութիւնը այսպէս կը շարունակուի մին կը խնդայ իսկ միւսը կուտայ:

Տեսնենք ե՞րբ ամենքն ալ պիտի խնդան հաւատարագէս

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ե.
ԼՈՒՐՆԵՐ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ԴԱՏԸ
Եղիպտոսայերէն ոչ ոքին անձանօթ է խիտ հետաքրքրական դատ մը Ազգային կալուածներու շուրջ, որ երբք աւելի տարիներէն ի վեր մաքրը կը յուզէր . . . :

Համառօտ բացատրութիւն մ'ալ շահեկանութենէ զարկ չ'պիտի ըլլայ հիմայ, վերջիջէ ալ դատ մասին:

Տեղւոյս ազգային կալուածոց մատակարարութեան խնդրը բոլորին բարձի թողի եղած, անյիշատակ ժամանակներէ հետէ քանի մը Առաջնորդարանի մէջ որչափ քաղաքատիպներու շարաշահութեանց առարկան դարձած էր: Եթէ ծայրայից զլուսնք մը չ'պատճառէր մեզի անուններ արտասանելը, ասոնցմէ վերի գլուխը պիտի արձանադրէինք Նազարէթ Ազգաբնիկ անունով մէկը, որ երբնին և թեբեւ հիմայ ալ իցմիլլեան վեհափոսի պաշտպանութիւնը վայելելով, իր քիթը խոթած էր Առաջնորդարանի շրջափակէն ներս իբրև դրագիր, և մինչև ցարդ իցմիլլեանի պէս մէկուն բարձր անունը կը շարաշահէ անխնայ, իր համակերպող պնակալէր անհասկնալի ճկունութիւններովը . . . :

Խնդրոյն այս է՛ն անխտրթ մասը Ազգային Երեսփ. ժողովը լուրջ նկատառութեանը թողով, որուն բնականաբար բարոյական և նիւթական պատասխանատուութեանը ներքև կը լինայ այսպիսի տիրու անձի մը շահատակութիւններուն վերջ դնելու պարագան, մենք գաւանսք ազգային կալուածոց և դատարարութեան խնդրոյն:

1903 ին սկիզբները՝ ուր ուրեմն Ազգ. Վարչութեան Պատկ. երեսփ. ժողովոյն նկատողութենէն չ'վրիպի կալուածոց բարեօք մատակարարութեան հարցը, և կալուածոց մատակարարութեան վերաստեւումիւնը յատուկ որոշումով ժողովոյն, կը յանձնուի Ն. Վ. Պողոս բաշայի Տայրէի Տնօշէն և փոխանորդ և միւսնոյն ատեն Ազգ. Երեսփ.

Ժողովոյ անդամ Ազն. Մկրտիչ Էֆ. Անդրանիկեանի, որ երեք տարի մատակարարելով, ՏԱՐԵԿԱՆ 1244 սուլուոյ յաւելում մը ձեռք կը բերէ . այսինքն 373200 զրշ :

1905 ին . Ասլանեան (?) Բաղաք . Ժողովը , որ կուսակցամտայական հաշիւներով վարժարանի ծախքերուն մէջ մէկ միլիոնի (չորս փարայ) հաշիւները վնասուելու չափ գործունէութիւն ցոյց կուտայ , իր այդ կուսակցամտայական դաշտին մէջ , որ կարամտորէն ընդարձակ մշակութեան հոգ կը յատկացնէ նազարէթ Աղազարեան ըստածին , որ շիտակը ըսելու է , բաւական յաջողակ է չա . հազործելու Ասլանեանի ժողովը կազմող անդամոց նման դատարկագանկ տարահազակներու յոռի և վատ տրամադրութիւնները , ու չեղեալ կը հաշակուի երեսփ . Ժողովոյ կողմէ պաշտօնի հրաւիրուած Վերատեսչին կնքած պայմանագրութիւնը վարձակալի մը հետ . ինչո՞ւ . գիտէ՞ք . ուրիշներ այդ օրերը ֆէտատան գընդին քանի մը գործը աւելի տալ կը խտտանան եղբր կալուածներու պայմանագրերէն զինոյ վրայ . Սա ապրիլութեամբ միայն որ Մ. Անդրանիկեան էֆ . նիւթական երաշխաւորութիւններ կանէ իր պայմանագրութիւններուն հետ , իսկ մէկ կայները լոկ խտրի վրայ կը հիմնեն երեւակայանութիւն իրենց ըրած հաշիւները . . .

Գրասերը կ'սկսին . արժանապատուութեան անխուսափելի խընդիները հրապարակ կուզան . նազարէթը Առաջնորդարանի քուրիաներուն մէջ ձորիկ կը զարնէ երեսփ . Ժողովին որոշումները անհայտը Բաղաք . Ժողովի մը ապուշութիւնները շահողործելով քանդած ըլլալուն համար , ու վերջ ի վերջոյ ձառք ձուրքնի (Ազատ-բեմ) եան շանթած ճիններն ալ , կարծելով թէ ազգային կալուածները իրենց քմահաճոյքին պիտի յանձնուի . . . կակսին գիւտային խոյստութեամբ պարել Պորսայեմ մինչև Պէն-էլ-սուրէն . . .

Կարելի չէ մտնալ սա կարգ մը Վախճանիչ փաստերն ալ , զորս կարկանդակի տիրացող կատուներու պէս սկսան մշակել « Ազատ-բեմի » ըլլալով ձայնովը , ի մեծ քաջալերութիւն իրենց հեռակող սկարա-միտներուն . . .

Գատավարութիւնը տեղի կունենայ Նախնական դատարանի մէջ : Հոս կարծէ փակագծի մէջ ըսել թէ՛ երկարատեան դատարանները շատ անգամ վեր ի վերոյ նպաստաւոր որոշումներ ալ կուտան եղբր , իրենց գիմացի մարդոց ընկալքը , յաւրոյս կաւելը և տրամադրութիւնները քրննելու ժամանակ գտնելու համար :

Այսպիսի վճռոյ մը ներքե կկոչնայ և կալուածոց Վերատեսուչը Մ. Անդրանիկեան էֆ . և իր կնքած պայմանագիրը կը ըլլալի , նախնական դատարանի վճռով : Այդ քննութիւն հետեանքով Լամբում անուանով վարձակալը իր տուած երաշխաւորութիւնէն տղտ կը մնայ , իսկ Առաջնորդարանը փոյթ չ'ստանիլ նիւթական երաշխաւորութիւնները ժամանակին ապահովելու :

Ասկէ դատ Մ. Անդրանիկեան էֆ . օղի զմարտիս դատակնիքն ալ կունենայ իր վրայ , որուն արձագանքները պարբերական հրատարակութիւններու մէջ ալ կ'երևան . . .

Ատոմ Ասլանեան Բաղաք . Ժողովը մեծ բանի վրայ իր բոլոր համամիտներովը , ամեն բան մոռցած փրոն խնդիրներով կ'սկսի զբաղել , նոր Վախճանիչ փաստեր երևան կը բերէ , Ազատ-բեմ օղիակն ձառքողակներու որոշումներուն մէջ են թէ պորտայի զիլուած պարագրեր շուտ ընդ փոյթ պիտի վճարուին ազգային կալուածներու հաստիքներովը , և

նորանոր խոշոր գործառնութիւններու կը ձեռնարկեն . . . Իսկ նազարէթը , մէկ քարով քանի մը ճնդղուկ միանգամայն զարկած ըլլալուն համար իր գիւտային ժպիտները կը կրկնապատկէ . . .

Գատը կը շարունակուի մէկ կողմէ . իսկ միւս կողմէ ենթակայները իրենց արգարացուցիչ փաստերը մեծ դատաւոր — ժողովուրդ — ըստածին ուշադրութեանը կը յանձնեն յատուկ հրատարակութիւններով : Միշտ անտարբերութիւն . . . որովհետեւ դատելու և իրենց իրաւունքները ըստ արժանան պաշտպանելու կարողութիւնը կը պակսէր իրեն . . .

Գատը կը շարունակուի . այս անգամ վերաքննութեան ատենին առջև : Իսկ դատավարութեան հիմն է 1. Վալուածոց Վերատեսուչը իրաւունք ունէ՞ր պայմանագիր կնքելու ո՞ր է Լամբումի մը հետ : 2. Թէ զեղծարար է . ըստ նախնական դատարանի վճռոյն .

Գատը կը շարունակուի . և դեռ նոր , այս վերջին օրերու մէջ — Վերաքննիչ ատենին վճռովը կը հաստատուի թէ՛ 1. կալուածոց Վերատեսչին իրաւասութեան սահմաններուն մէջ է , նոյն իսկ Ազգ . Սահմանադրութեան արտագրութիւններով ալ , պայմանագրութիւններ կնքելը . և 2. Ձեզմարարութիւն գոյութիւն ունեցած չէ :

Աւ ազգը այսօր հազարաւոր ուկիներ կը տուէ մեր կուսակցամով ժողովակներու կիրքին ու տղիտութեան և էնթրիկան գիւտագրութեան մը շարունակութեան երեսին . դարձեալ անկարող Առաջնորդի մը և աւելի անգիտակից Տեղապահի մը պարտազանցութեան և հետևողականութեան պատճառաւ . . .

Դէ՛ հ կուզացէ՞ք . դս՛ւր բոլորդ ալ որ ազգային շահերը ձեր խաղալիք դարձնել ուզած էք և կուզէք և օժտագոյն ուղիները միայն ընտրած էք . Ժողովուրդը հիմայ գիտէ ձեզի ընելիքը . ապրտանե՛ր . . .

Հայաստանը սովատանջ կը հեծէ , հոն անտարակութեան երեսին արժանապատուութիւններ առարար կըլլան (տե՛ս Երկալի յայտարան նամակը) հոն անմահ կորիճներ հայութեան ծայէն մէկ մէկ պատճառներով կը խլուին . . . գուր հոս վեց հազարեակ ուկիներ ազգային անտուկէն յամուկտոս կապուէք լոկ Ձեր Ենթրիկներուն համար . ու 60 փարոյի նուէրով մը հայերուն աչքին թող կը փչէք . . .

Վ Ի Ճ Ա Կ Ա Ն Զ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ն
Հայ արուեստասիրաց ԵՆՂՈՍ Միութեան սրահին մէջ
Կիրակի 14 Փետրուար 1909

ՇՈՒՆՈՒ ԹԻՒՆԵՐ
334 Մէկ նէտէօէր . 269 գրչակալ . 870 , 313 , 257 , 308 , 2ԸԻՂանակ 312 , 48, 899 , 634 , 146 , ի դաներկ պատկեր 212 179 , 183 , 69 , 108 , 394 , 51 , 254 , 76 , սիկառէթի տուփ , 972 537 , 403 , 50 , 161 , 493 , 93 , 94 ծխախոտի տուփ :
Ծաւթ . — Ծաւոց պարզելները սսանայրու համար պէտք է դիմել ապսիւն , Հասան էլ ախպր զորդոք ր' 18 ամէն երեկոյ ժամը 6 էն սառք . Կիրակի օրերը 12 էն վեց .

ՏՐԱՌԲԸՄՍ

« Մանգումե » կը գոհ թէ՛ Կ . Պոյտոյ Սովեյոց Յանձնախումբը որոշած է Տիար Էնդրոգ Մ . Պերպերեանի սովեյոց Ի կարսու հրատարակած « Տիւնի ԺՊՏ » անունով հրատարակուած զեռնակայեաց ևնանակ մը գոհ և կատարող պահանջի :

Սովեյոց Յանձնախումբի շնորհակցութիւնը ամէն գովեսից արժանի է . ասկայն ըստ պիտի դնէին՝ երեք քիչ մը համարեմքն ունի . Բ . Է . Սիւրբեան « Ի նպաստ Հայաստանի սովեյոց » կասարած Մեծ Հանգստակորիսը փակուէր , գիրքերու վաճառումը նոր քարոյ մը սկսելու համար . Մանաւանդ թէ՛ գրիկն Հեղինակը՝ իր անուարկիկ արդիւնատրոքիկ կապուտ աւելի եգիպտական մեծասուններէն , որով սրդէն իսկ քաւակաւ կորիկ գումարներ արձանագրուած են « Սովեյոց » հանգստակորիսու գոյացուցիկ մէջ , թէր սոյն անուարկիկ ծրագիրը վեց ամիս առաջ յայտարարուած ըզրոյն .

ՍԻՆԵՄԱԹՕԿՐԱՖ ՎԷՆԻՒՍ

ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՕՐԷՆ ԵՐՈՒԱՆԻ ԳԱԼՍԵԱՆ Պարագի ևնանախսակ դիւանք քրտնիչի գծին վրայ ԵՐՈՒԱՆԻ ՎԱՍՏԱՆԻ

ՏԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ
ՏԵՐ ԱԵՏՈՒՍ ԲՏՆՅ . Շաղոյեան հետեւեալ գրութիւնը Բաղեշէն ըստանալով , Առաջնորդարանի գրագիրներէն Պ . Ղեւնդ Եկուեանի միջոցաւ մեզի զրկած է ի հրատարակութիւն :

Անկողմնակալութեան պարտականութիւն կը նկատենք սոյն նամակի հրատարակութիւնը . ԽՄԲ . Պատ . Խմբագրութիւն « Արշալոյս » Հայաթերթի

Ի Գահիրէ
Պատուական թերթիդ 513)11 թուոյն մէջ կարդացինք « Բաղեշի արհաւիրքներէն » վերնագրով և « Տարագրեալ Պիթիւցին » ստորագրութեամբ յօդուած մը , որ ի միջի այլոց սողգագաւու , վասակ , վաշխաւու և արիւնքամ անուանելով , կը ներկայացնէ զիս իբր համարուհ և գործակից Տեղուոյ թիւրք երեւելեաց ոմանց , որոց գործն է կեզբըմն և զրկանք :

Անուանարկել ուղուած միւս անձանց իւրաքանչիւրին թողով իր գատը պաշտպանել , իմ մասին՝ չը պիտի կրնամ լռել հանդէպ այս բացարձակ զրպարտութեանց սրք կուզան վատահամբաւել զիս :

Յօգուածագրին այս բացարձակ սուտ զրպարտութիւնը . կ'ստիպեն զիս ըսել , որ 15 տարիներէ հետէ ինձ վատահամ Ազգ . եկեղ . և կրթական գործերու մէջ մասնացած ծառայութեամբ ըստ կարի օգտակար ընծայած եմ զինքս պատկանեալ համայնքին և անբասիր փորձանքովս ըստ ամենալիկ արժանացած եմ հանրային վատահամութեան . Ան ի չգոյէ Բաղ . Ժողովոյ , Առաջնորդարանի գործերը վարելու համար ժողովրդեան ազատ և գաղտնի քուէով . երկու ամիսէ ի վեր կազմուած Գործադիր Մասնախումբին անգամակցութեան կոչուելս ալ բաւական չէ՛ հաստատել զայս :

Տեղուոյ երեւելի թրքաց գործած շարեաց ինչ կերպով կրնամ մասնակցած լինել , երբ իրենց հետ ընաւ աննշտութիւն ունեցած չ'եմ . երբ անոնք արդէն կարող են ուղածին ընել անարգել . և մեզս պիտիքն ևս յաչս աննշ կարեորութիւն չունին . ես ինչպէս կըրնամ հակասահմանադրական միտում ունենալ , մինչ հին թէթիմէն կրամ նիւթական փաստերէն և զրկանքներէն ստիպալ , պատրաստուած էի արդէն ես ալ տարագրել , եթէ

Սահմանագրութիւնը անմիջապէս վերայ չի հասնէր . իսկ այն որ պիտի գաղթէր , ուրիշներուն տարագրութեան պատճառ կրնա՞ր ըլլալ անբնական չէ՞ այս :

Կառավարութեան տուրքերն ժողովուրդէն գանձելու գործին մէջ մասն չ'եմ ունեցած երբէք , որ ընդուն մը խորած լինիմ անկէ . և իբր ու է մի ծառայութեան վարձատրութիւն , ետալողի ժողէթ ետալուսի , ինձ շնորհուած լինելն ալ երբէք գոյութիւն չէ ունեցած . Այս լսողը ըստծներուս , համայն Պիթիւցին կը վկայէ ճշտութեանը .

Յաւալի է այս , և կարծես դարերէ յառաջուան Հատատարնութեան վերադարձուած . Հին աէթիմի « իսփիէ ներէն այսինչ ազատած , կը ըսնդիպինք զըպարտիչներու , որոց մեմք բան մը գրած լինելու մարմալէն բունուած , ոմանք ալ անձնական հաշիւներով անխզութիւնը կունենան անմեղները վատահամբաւելու :

Եթէ յօդուածագիրը՝ իսկապէս անձնական հաշիւներ չ'ունի և ազնիւ մէկն է , թող հաճի ուրեմն իր բուն անունով հրատարակ գալ և ինձ վերագրած յանցանքներէն զէթ մին հաստատել . հակառակ պարագային թող պատրաստուի հրաւերին պատասխանել , երբ օր մը զինք պատուոյ ատենի մը հրաւիրեմ :

Արեմն կը խնդրեմ Պատ . Տիարք , հաճեցէք գրութեանս մի անկուն շնորհել Ձեր Պատ . թերթին մէջ և յանուն արգարութեան ցուցնել ինձ « տարագիր Պիթիւցինին բուն անունն ու հասցէն » (եթէ չուզէ նա ինքնին ի յոյս գալ) , որով աչդ պիտիներ դիմակալերդ լինեցնելով , իրենց զրպարտութեանց մէջ չ'են քալարուելու յիտալուս և դուք ալ ոչ միայն անմեղ անհատի մը այլ ամբողջ ազգին բարոյականին և պատուոյն պաշտպան հանդիսացած կը լինիք , ինչպէս էք միշտ :

Ընդունեցէք Տիարք , խորին յարգանաց հաւատովն .
Յ . Վ . ԱՆԹՕՅԱՆ
4)17 Նոյեմ . 908

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԵԼՈՑ

Չորրորդ Ցանկ

Տ . Տ . Կատուղեան Եղարք 100 , Գ . Ալլիճեան 50 Ա . Էտիրէլեան 40 Պ . Աստուրեան 50 Ե . Բամպուրճեան 80 Ե . Ճընճընեան 30 Ղաչարուս Արթիւնեան 40 Երուանդ Փափագեան 97,50 Ստեփան Գալէնտէրեան 100 Տ . Ստեփանեան Եղ . 50 Յովհանէս Չաղապանեան 40 Յակոբ Սրմաքէշեան 30 Վահէ Ճէրահեան 50 Յովհանէս Ա . Տէրպիլեան 390 Սըմբատ Փափագեան 200 Վ . Սաբանչիչ (Վիէննա) 192,75 Հ . Կալան և Ընկ . (Բօսնի) 192,75 Հերան լօթ թիւ 107 200 Խաչատրեան Եղ . Դեղագործ 50 Գ . Նչանեան 57,50 Ա . Արսլանեան 200 Տիարք Հ . Ելանճեան , Սը

(*) Ծ . Խ . — Խմբագրութիւնը իր թղթակիցներուն անունը և հասցէն պատաստութիւն չի նկատէր յայտնել , բացի այն պարագայէն որ պատուաւոր մարդիկներէ կազմուած պատուոյ ատենէն գրաւոր հրաւեր ընդունի : Այս պարագային ալ իրմէ մէկը կամ փոխանորդով մը թղթակցին տեղ իբր ամբաստանեալ կը ներկայանայ , երբ միջոցները թողլատու են և ինք յարմար և պարտաւորիչ նկատէ :

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՆՈՒՆ ԾԻԱԽՈՏԻ

ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱԿԶ - ԷԼ - ՊԻՐԲԷ ՓՈՂՈՑ ԷՕԶՊԷՔԻՅԷ

Արևելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի տաճան գներով ունենալու կամ վաճառելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի պէտք է նախընտրել մեր վաճառատները :

Առաջնակարգ տեսակներէ Եւրոպական սիկարներու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար՝ հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամադրուած ըլլալու . բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատներին :

Պարսկական ամենաընտիր թէմպէքի ալ և ալ տեսակները բացի մեր վաճառատուէն, ուրիշ տեղերէ գնելը պարզապէս սխալ է :

Մեր վաճառատունը վերջապէս, զինքնու ածանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և ալ ամէն տեսակէտներով, և մասնաւոր գործածել սրշած ապրանքներուն թարմութեամբ անմրցելի է, որուն անմիտելի ապացոյցներէն մին ալ զարգացած Եւրոպացիներէ օրըստօրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են :

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՐԱՐԿ

ՄԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԷ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՐԱՐԿ

ՅԱՏԿԱՆՈՒՆԸ ԻՐԵՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՆԱԼ Է :

Վաճառական Եղբարք, Ս. Գարբինեան, Աւետիս Եփրեմեան, Ճիվան Պօղոսեան, Բարսեղեան, Նշան Կառապետեան, Սարգիս Էփտաշարեան, Աւետիս Բիլաւեան, Յակոբ Կուստուզեան, Մեղրոն Խաչերեան, Տիկին Լուսինա Չորաբոյի 20 տկան էն 240 Տիգրան Խորէնեան, Յարութիւն Ճանճիկեան Կարապետ Էվէրէլեան Օճաննէս Թէքիբեան, Եղբարք Սրամանեան, Յղարք Գունտիպետեան Յակոբ Գալփեան, Դուկասեան և Ոմն 10 տկան զրշէն Գմր. 110

Յարութիւն Գույումճեան, Սեղարք Գասապեան, Սարգիս Ներսէսեան Յովհաննէս Թոքաբէկեան, Բարսեղ Ինճիճեան Պօղոս Գազիէճի և Արուսեակ Էփտաշար 5 տկանէն 35 Յարութիւն Սարրեան զրշ. 15
Գումար զրշ. ողջ 2640, 50
Նախորդ ցանկեր 111080

Գումար Ղ. Ո. 113720, 50
11 Փետրուար 1909

Հինգերորդ ցանկ

Տ. Տ. Իգնատիոս Սարաֆեան 200, Սարրեան Եղբ. 100, Կ. Յովակիմեան 100, Յովսէփեան 300, Գարսամանեան 200, Յ. Տիրատուր 200, Յ. Պրուսալեան 500, Պ. Նիկողիմոսեան 50, Կոպէնիկ Պէլեան 50, Ներսէս Փափալեան 50, Լևոն Ստեփանեան 100, Փիլիպոս Մէլիքեան 40, Գ. Իսաղուլեան 100, Վահան Մոմճեան 40, Եղիշէ Բամպուրճեան 60, Յարութիւն Գարապաշեան 100 Ե. Ա. աղեան 100, Միհրան Գալփեան 100, Կարապետ Պալեան 200 Արշակ Տէօքմէճեան 50, Ս. Չատրճեան 80, Թորոս Թորոսեան 100 Շահրուպեան Եղբարք 50, Ա. Ունճեան 97, 50, Եղնաեան Եղբարք 200 Յակոբ Պոպրճեան 292, 50, Յակոբ Բէրիկեան 97, 50 Ա. Մանթաշի և Լնկ. 800 Տիմիթի Ասատ 105, Ճէպէճեան Եղբարք 195, Տիկին Սիրուարդ Մկրտիչեան 200, Հրանդ Աղատեան 200, Վառվառ Գալփեան 200, Գ. Արապեան 50, Գ. Տէր Արապեան 100, Մ. Տէօքմէճեան 40 Յարութիւն Իսպէնեան 50, Կարապետ պէյ Շէրիաճեան 400

Ի. Օսանեան, Իգնատիոս Տէր Արիմինեան, Տիգրան Պուտաղեան, Յ. Ապաճեան, Մ. Չատրճեան, և Յովհաննէս Մասուրեան 20 տկան զրշէն Գումար 120, Յ. Պէլլեբեան 10, Ոմն 5,

Գումար զրշ. ողջ 6032, 50
Նախորդ ցանկեր 113720, 50

Գումար զրշ. ողջ. 119753—

Հ. Բ. Ը. Միւլիբեան
Կնիք

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ՆԳՆՊՈՑՈՒՄ
ԳՐԱՆՆԵՐՈՒՄ ԺՈՂՈՎԱԾ
ԱՋԳ. ԳՍԱ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ
ԹԻՒ 805
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳՍԱՐԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ

Գահիրէի հայոց Առաջնորդապետը այսու կը յայտարարէ թէ Գարարի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ սեփական և Եգիպտոսի Պէճէրայի Միտիթիթիւն Բաֆր Տաւար Մէրքէզին Սիտի Աղղի գիւղին մէջ, Պէտլաուուի ճօտ, 984 Փէտտոն Յ գրտի և 20 սէհիմ գետինը հինգ վայրկեան հետի և Մատարի նոյն պարիէ ըսուած կայարանէն, որ կը գտնուի Բաֆր Տաւարէն Տաման հոյր տանող Տէլիմ Լայթի Երկաթուղոյ վրայ :

Այս գետինը գնել փափաքողը պէտք է որ տեղւոյն պահապան Մուհամմէտ Ապտուլլահի առաջնորդութեամբ հողը այցելեն ու քննեն. որմէ ետքը իրենց office կրնան ներկայացնել և ստորագրել տճուրդի Գալթիին Կերքի և իրենց առաջարկելիք գնոյն 10 առ 0/0ը հնչուել գրտմով իբր ապահովութիւն պէտք է յանձնեն Առաջնորդարանին և կամ քաղաքիս անուանի պանդաներէն մէկուն մէջ գումարը յանուն Առաջնորդարանին տէջի ընեն և բնկալալիքն յանձնեն Առաջնորդարանին :

Թուականէս սկսեալ մինչև երեք ամիս, պայմանաժամ սահմանուած է այս officeները ընդունելու համար : Այդ ժամանակամիջոցին մէջ գնել փափաքողը վաճառման պայմաններուն կրնան տեղեկանալ կիրառի և տոն օրերէ զատ ամէն օր առաւօտեան ժամը 9-12 և իրիկունը ժամը 3-5, Առաջնորդարանին Գրաստան մէջ ի Պէն Էլ Սուրէն Գահիրէի :

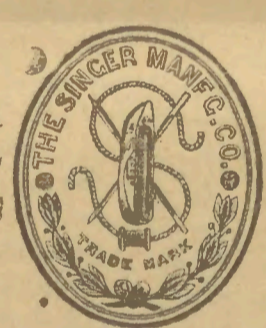
Առաջնորդարանի իրեն կը վերապահէ առաջարկելի ո՛ր և է գին (offre) ընդունելու կամ մերժելու իրաւունքը, մերժման պարագային offre ներկայացնողը Առաջնորդարանէ ու չինչ պահանջելու իրաւունք ունի, ի բաց առեալ իր տուած ապահովու-

ՄԻՆԿՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅՈՒՑԻՑԷ Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԻՐ
Պալատի փողոց. Խաղնէտարի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ գիւմաց Գաֆէ Տը Լա Պարտի կից
Հիւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ՔՍՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՍՆՈՒՅԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ
Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԿՐԻՆԵՐՆ ԵՆ Եւ ասոնցմէ մինչև ցարդ 17.000, 000 ծախուած է :

400 և աւելի վիպակում և և մեքենաներով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեխանիկներ, ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արտեսանակիսին մեջ ստացած է :
ՀԱՅԹԱՅՈՒՑ ԲՐՈՒՄՈՑ ՀԱՅԹԱՅՈՒՑ ԱՆԴՂՈՑ ԿՍՅՍԵՐՍԱՆ
ԱՅՍԵՐՍԱՆ ԱՐՐՈՒՆԻՔԻՆ ԵՒ ԹԱԿԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՐՐՈՒՆԵԱՑ
ՀԱՅԹԱՅՈՒՑ Ն. Բ. ՆՏԻՂԱՅԱՆ ՇԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ ՄԻՆԿՐԻ յատկանշին
ԳԻՆ ՉԱՓՄԱՐ
Չրի դասեր և նորոգութիւններ, ՍԻՆԿՐ մեքենայից համար, յաճախորդատուներուն մէջ :
Վճարմանց գիւրութիւն
Փոխանակութիւն հինքրու և նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

Թեան գումարը, որ իրեն կը վերադառայ :
Առաջնորդական փոխանորդ Յարութիւն Գահ. Յակոբեան
12 Գեկա. 1908

ԲԱՅՈՒՄ Է ԲԱԳԱՆՈՐԴԱԳՈՒԹԻՒՆ
ՀՈՎԻՒԻ
ՇԱՐՈՒԹԵՐՈՒ 1908 ՏԱՐԻՈՑ
Բամանորդ աղիքը
Տարեկան 4 Բուրջի
Վեցամսեայ 2 1/2 Բուրջի
Ապտոսի բաժանորդագրութիւն 2ի ընդունվում.

Հասցէ Rédaction «HOVIVE»
Russie Tiflis (Caucase)

ԿԱՐԵՆՈՐ ԱՋԳ
Գրաստաներու համար Գործակալներու պէտք կայ զիմել թերթիս խմբագրութեան հասցէին :

ԵՄԱՆՈՒ ԳԻՐԲԵՐ
«Արշալոյս» ի պարտանին մէջ, Շէրիֆ բաշայի պարտէզին գիւմաց կը վաճառուին հետեւեալ պրոչիւրները :
Ա. ՊԱՆԷԱՆ
ԺՈՂՈՒՄՈՒՄԻՒՆ ՄԱՏԵՆՈՒՄԱՆԸ
Թիւ 1 Թրքուհին 50 սանթիմ
« 2 Հիւլէն 50 »
Թիւ 3 պրոչիւրը թէև հրաշալիք մը բայց ինչ ինչ նկատուածներով զանց կը նենք անունը յիշատակել կարճ ժամանակի մը համար. զինն է մէկ ֆրանք : Դիմել Արշալոյսի իմ քաղաքիս թեմէն զատ Հեղինակին հասցէին որ է :
Mr. A. Balian
Le Cairo

ՄԵՄՍԱՐ ԳԵՈՐԳ ԱՆՃԱՃԵԱՆ

Կը հայրաքոյսէ տունը, դրամական փոխաւորութիւններ, կանաւորեալ սենեակներ, կաշի, խաւոտի եւ կաշուածներու փոխակցման գործառնարիւնք :
Իր կեդրոնատեղին է Պաղար Մուրտրի գրան քաղի երկու օրճարանները ամէն օր ժամը 7 Էն մինչև 12 կէս օրէն առաջ, և ժամը 2 Էն 9ը կէս օրէ յետոյ :